

Det kongelige finansdepartement

Vår referanse
19/00397-3

Dato
26. juni 2019

Høringsuttalelse fra Den norske tannlegeforening til NOU 2019:8 Særavgiftene på sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer

Den norske tannlegeforening (NTF) takker for anledningen til å gi våre innspill til NOU 2019:8 Særavgiftene på sjokolade og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer.

God folkehelse og utjevning av sosial ulikhet i helse er viktige mål. Kosthold er direkte knyttet til flere av de viktigste risikofaktorene for død i Norge. Sunt kosthold fremmer helse og forebygger kostholdsrelaterte sykdommer. Reduksjon i sukkerinntak og en reduksjon i inntak av brus/leskedrikker er viktige tiltak i den sammenheng. Sukkerinntaket er spesielt høyt hos barn og unge.

NTF støtter derfor utvalgsflertallets forslag om å oppheve dagens avgifter på sjokolade, sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer og erstatte dem med en helsebegrunnet avgift. For folkehelsen er det svært uheldig at dagens avgifter på disse produktene ikke er differensiert etter innhold og mengde av helseskadelige ingredienser. Det er viktige helsemessige hensyn bak å avgiftsbelegge disse produktene når det gjelder ikke-smittsomme sykdommer som hjerte-kar-sykdommer, diabetes og orale sykdommer (sykdommer i munnhule og tenner). Det er også vist at en sukkeravgift vil ha helsemessige positive konsekvenser i flere vitenskapelige studier.

NTF forventer at også oral helse vektlegges om regjeringen følger flertallet og setter i gang det arbeidet som kreves med å utforme en slik helsebegrunnet avgift. De to vanligste sykdommene relatert til den orale helse er karies og periodontitt (tannkjøttssykdom). Det er godt dokumentert at sukkerinntak gir karies. Karies kan gi smerter og kan på sikt føre til tap av tenner. Både smerter og tap av tenner kan føre til dårlig tyggefunksjoner som igjen kan gjøre det vanskelig å opprettholde et sunt kosthold. Både karies og periodontitt har de samme risikofaktorene som andre ikke-smittsomme sykdommer, og det er påvist sammenheng mellom periodontitt og diabetes. Pasienter med periodontitt kan få en forverret diabetes og diabetes kan igjen forverre periodontitt. En

helsebegrunnet avgift vil kunne gi en reduksjon i sukkerinnhold og konsum og dermed gi store helsemessige effekter også når det gjelder den orale helsen.

NTF støtter også flertallets forslag om at avgiften på alkoholfrie drikkevarer slik den er utformet i dag bør oppheves og erstattes av en ny og differensiert helsebegrunnet avgift. Den store økningen i inntaket av sure/kullsyreholdige drikker og energi-/sportsdrikker med meget lav pH har bidratt til at tannerosjoner (syreskader) nå har blitt et folkehelseproblem, særlig hos barn og unge. I Norge er det hos 16- og 18-åringer rapportert en høy forekomst av erosjonsskader, hvor 38 prosent av utvalget var registrert med erosjonsskader i minst en tann. Erosjonsskader kan føre til smerter og på sikt gi behov for kostbare restaureringer for å beholde tennene. En helsebegrunnet avgift på alkoholfrie drikkevarer vil være et viktig tiltak for å begrense konsumet og de helsemessige negative effektene av disse produktene.

Med vennlig hilsen

Den norske tannlegeforening

Camilla Hansen Steinum
President

Øyvind Berdal
Politisk rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert av Camilla H. Steinum den 26.06.2019.